

[Peter Jørgensen.]

Arbejdsministeriet og arbejdsmarkeds-kommissionen har rent skønsmæssigt anslået, at antallet af tilfælde, hvor der er behov for og mulighed for en ordning som den omhandlede, ikke vil overstige 1 000 lærlinge pr. år. Det må endvidere skønnes, at der i halvdelen af disse tilfælde vil være brug for tilskud til såvel rejse- som opholdsudgifter, medens den anden halvdel af lærlingene alene vil have behov for tilskud til daglig rejse til og fra lærepladsen. På grundlag af oplysninger om forskellige offentlige myndigheders udgifter ved privat indkvartering af lærlinge må merudgiften ved, at en lærling har ophold uden for hjemstedet, anslås til 1 500 kr. pr. år, hvortil kommer rejseudgifter. Under forudsætning af, at staten yder et tilskud på 80 pct. af merudgifterne ved oplæring uden for hjemstedet, vil de anslåede udgifter ved den foreslåede ordning være ca. 750 000 kr. pr. år.

Jeg henstiller til den højtærede handelsminister at tage dette spørgsmål op til en undersøgelse.

Jeg vil dernæst gerne rette en henstilling til handelsministeren om, at der efter denne lovs vedtagelse omgående bringes orden i de økonomisk vanskeligt stillede skolars forhold. Dette spørgsmål har været diskuteret i udvalget, og der har været tale om, at en økonomisk sanering af de særlig vanskeligt stillede skoler skulle følge omgående efter lovens vedtagelse, og jeg henstiller altså til handelsministeren, at det sker så hurtigt som muligt.

Ligeledes vil det være ønskeligt, om man allerede i indeværende sommer kan påbegynde en del af de påtænkte, tiltrængte udvidelser af de skoler, der skal virke som centralskoler, og de nødvendige udvidelser af teknika, som skal finde sted fremover.

Ligeledes finder jeg, at det er afgørende nødvendigt, at der efter vedtagelsen af de forslag om lønninger m. v. og normering og klassificering af statens tjenestemænd, der kan ventes vedtaget her i tinget om ikke så forfærdelig lang tid, bringes orden i disse forhold for de tekniske skolars og teknikas vedkommende, og jeg mener afgjort ikke, det er nødvendigt som ved sidste lønning-lovs revision, at der skal hengå en 6-7 år, før disse forhold bliver bragt i orden.

Må jeg endelig sige et par ord om det

aktuelle spørgsmål: placeringen af de fremtidige teknika. Jeg vil i denne forbindelse henvide til teknikumudvalgets udtalelse af 1. marts i år, hvori man fastslår, at der bør oprettes maskinteknikum i Jylland, og at følgende betingelser for placering af et sådant teknikum opfyldes: for det første at videregående teknisk uddannelse henlægges til i alt 3 skoler i landet, for det andet at der ved placeringen tages hensyn til, at der i forvejen gives videregående teknisk undervisning, og for det tredje at skolerne geografisk placeres således, at så mange som muligt kan følge undervisningen uden at fraflytte hjemstedet.

Ud fra disse forudsætninger konkluderede udvalget i følgende — jeg beder om tilladelse til et citat:

„Ud fra disse betragtninger finder udvalget, at et nyt maskinteknikum mest hensigtsmæssigt bør henlægges til Århus tekniske skole, der, som det fremgår af vedlagte fra Metalindustriens Sammenslutning modtagne opstilling vedrørende udlærlingenes og de industrielle virksomheders geografiske fordeling, må påregnes at imødekomme de 2 sidstnævnte hensyn. Ved at oprette et maskinteknikum i Århus opnår man yderligere den fordel, der er forbundet med, at undervisningen inden for forskellige studieretninger ved teknikum henlægges til samme skole, hvilket vil være af betydning ved oprettelse af specielle studielinjer samt ved undervisningens gennemførelse derved, at laboratorier og lærerkræfter kan benyttes af de forskellige retninger. Sådanne undervisningsmæssige fordele vil ikke foreligge, såfremt undervisningen henlægges til Ålborg tekniske skole.“

Århus tekniske skoles ledelse og erhvervs-livet i Århus deler fuldt og helt disse synspunkter. Vi var derfor også indstillet på, at den henstilling, der var rettet til teknikumudvalget, skulle følges, og det ny maskinteknikum placeres i Århus, og vi har i de udvidelsesplaner, vi har arbejdet med, taget hensyn hertil. Ud fra rent saglige og undervisningsmæssige hensyn skulle der ikke være megen tvivl om, hvor et sådant teknikum skulle placeres — man ville ubetinget vælge Århus; men jeg må erkende, at der er andre synspunkter, der spiller ind, navnlig selvfølgelig problemet omkring arbejds-